

دانشور

پژوهشگی

بررسی فراوانی علائم مثبت سوءمزاج‌ها از دیدگاه طب سنتی ایران در بیماران با قطع یا کاهش خونریزی رحمی

نویسنده‌گان: فرهاد جعفری^۱، تقیه ظفرقدی^۲، فاطمه علیزاده^۳، مهدی علیزاده^۴، مهرداد کویمی^۵، فاطمه مرادی^۶
۱- استادیار، گروه پژوهشکی اجتماعی، عضو هیئت علمی دانشکده پژوهشکی دانشگاه شاهد، تهران، ایران.

۲- استادیار، گروه زنان، عضو هیئت علمی دانشکده پژوهشکی دانشگاه شاهد، تهران، ایران.

۳- پژوهش عمومی، عضو انجمن تحقیقات طب سنتی ایران، مرکز رشد استعدادهای درخشان دانشگاه علوم پژوهشکی تهران، تهران، ایران.

۴- دانشجوی دستیاری دکتری حرفه‌ای طب سنتی، دانشگاه علوم پژوهشکی تهران، تهران، ایران.

E-mail: jafarifarhaddr@yahoo.com

* نوبنده متن: فرهاد جعفری

چکیده:

مقدمه و هدف: قطع یا کاهش خونریزی قاعده‌گی از شایعترین اختلالات زینوکولوژیک در سنتین باروری است. درمانها اکثراً شامل قرصهای هورمونی می‌باشد که واحد عوارضی زیادی می‌باشد. طب مکمل علیرغم آنکه هنوز کاملاً اثبات نشده ولی امروزه مدافعان زیادی دارد. امروزه روند روبرو شدی در تلفیق طب مکمل با طب رایج و تبدیل آنها به طب تلفیقی وجود دارد. طب سنتی ایران یکی از خنثی‌ترین پایه‌های طب مکمل بوده و از اصطلاح "احتیاس طمت" برای هردو بیماری استفاده می‌کند. در میانی طب سنتی یکی از علل اصلی بیماری‌ها سوءمزاج بوده که دانستن آن محور درمان است. هدف این مطالعه بررسی فراوانی علائم سوءمزاج‌ها، در مبتلایان به احتیاس طمت می‌باشد.

دوماهنامه علمی-پژوهشی
دانشگاه شاهد
سال نوزدهم - شماره ۹۵
آبان ۱۳۹۰

وصول: ۱۳۹۰/۵/۱۹
آخرین اصلاحات: ۱۳۹۰/۷/۱۷
پذیرش: ۱۳۹۰/۸/۲

مواد و روش‌ها: با مراجعه به کتب مرجع طب سنتی ایران فرم محقق ساختی (پرسشنامه- فرم اطلاعاتی) براساس علائم سوءمزاج‌ها تهیه شد. نمونه‌ها ۶۹ خانم مبتلا به احتیاس طمت (کاهش یا قطع خونریزی رحمی) در سنتین باروری ۱۵ تا ۴۵ سال بودند.

یافته‌ها: در این مطالعه فراوانی هریک از علائم سوءمزاج‌ها به تفکیک، بدست آمد. همچنین سوءمزاج باره (در مقایسه بین سوءمزاج‌های باره و حار)، سوءمزاج یابس (در میان سوءمزاج‌های رطب و یابس) و سوءمزاج بلغمی و سپس سوراوی (در میان سوءمزاج‌های مادی) رتبه بالاتری داشتند.

نتیجه‌گیری: در متون طب سنتی نیز دقیقاً به همین سوءمزاج‌ها و با همین ترتیب ذکر شده‌است. شاید بتوان احتیاس طمت را با سوءمزاج‌های بدن باره، یابس، بلغمی و سوراوی در ارتباط داشت. در کل با توجه به تطبیق نتایج با متون طب سنتی پیشنهاد می‌شود که با اطمینان بیشتری به مفاد این مکتوبات و ترتیب و اهمیتی که در مطالب ذکر شده است به عنوان منبع موقّع در مطالعات استفاده شود.

واژگان کلیدی: قطع خونریزی قاعده‌گی، کاهش خونریزی قاعده‌گی، طب سنتی ایران، سوءمزاج، احتیاس طمت